

ORIZONT 2020 – Programul cadru al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare (2014-2020)

http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm?pg=h2020-documents

Prioritățile Programului ORIZONT-2020 expuse în Proiectul DECIZIEI CONSILIULUI EUROPEI de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (2014-2020).

Informația este pregătită de Centrul Proiecte Internaționale al Academiei de Științe a Moldovei
*****

PROIECT

III. PROVOCĂRI SOCIETALE:

6. Societăți Favorabile Incluziunii, Inovatoare și Sigure

6.1. Societăți favorabile incluziunii

Tendențele care se conturează actualmente în societățile europene oferă oportunități pentru a construi o Europă mai unită, dar comportă și riscuri. Aceste oportunități și riscurile trebuie înțelese și anticipate pentru ca Europa să evolueze cu un grad adecvat de solidaritate și cooperare în chestiuni sociale, politice, economice și culturale, ținând seama de o lume din ce în ce mai interconectată.

În acest context, obiectivul este de a favoriza incluziunea socială, economică și politică, de a combate sărăcia, consolidarea drepturilor omului, incluziunea digitală, egalitatea, solidaritatea și dinamica interculturală prin sprijinirea cercetării interdisciplinare, indicatorilor, progreselor tehnologice, soluțiilor organizatorice și noilor forme de colaborare și co-creare. Cercetarea, printre alte activități, sprijină punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020, precum și alte politici externe ale Uniunii. Cercetarea în științele umaniste ar putea avea un rol important de jucat în acest context. Definirea, monitorizarea și evaluarea obiectivelor, strategiilor și politicilor europene vor necesita activități de cercetare axate pe sisteme de informații statistice de înaltă calitate, și elaborarea unor instrumente adaptate care să permită factorilor de decizie să evalueze impactul și eficacitatea măsurilor preconizate, în special în favoarea incluziunii sociale. Vor fi urmărite următoarele obiective specifice:

6.1.1. Promovarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii

Urmărirea continuă a creșterii economice implică o serie de costuri importante pe plan uman, social, de mediu și economic. O creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în Europa implică schimbări substanțiale în modul în care creșterea și bunăstarea sunt definite, măsurate (în special folosind măsurarea progresului dincolo de indicatorul tradițional PIB), generate și susținute de-a lungul timpului. Cercetarea va analiza evoluția unor stiluri de viață și comportamente și valori socio-economice durabile și modul în care acestea se raportează la paradigme și politici și la funcționarea instituțiilor, întreprinderilor, piețelor, a sistemelor de guvernare și de credințe din Europa. Se vor elabora instrumente pentru o mai bună evaluare a impactului contextual și mutual al unor astfel de evoluții și al opțiunilor strategice în domenii precum ocuparea forței de muncă, fiscalitate, inegalități, sărăcie, incluziune socială, educație și competențe, dezvoltare comunitară, competitivitate și piața internă. De asemenea, cercetarea va analiza de asemenea modul în care evoluează economiile naționale și ce forme de guvernare la

nivel european și internațional ar putea contribui la prevenirea dezechilibrelor macroeconomice, dificultăților monetare, concurenței fiscale, șomajului și problemelor de ocupare a forței de muncă și alte forme de tulburări economice și financiare. Se va ține seama de interdependențele din ce în ce mai mari între Uniune și economiile, piețele și sistemele financiare globale.

6.1.2. Construirea unor societăți rezistente și favorabile incluziunii în Europa

Înțelegerea transformărilor sociale survenite în Europa necesită analiza evoluției practicilor și așteptărilor în schimbare în ceea ce privește democrația, precum și evoluția istorică a identităților, a diversității, teritoriilor, religiilor, culturilor și valorilor. Aceasta implică o bună înțelegere a istoriei integrării europene. Pe de altă parte, înțelegerea dificultăților și oportunităților care rezultă din preluarea TIC, atât la nivel individual cât și colectiv, este importantă pentru a deschide noi căi de inovare favorabilă incluziunii. Este esențial să se identifice modalități de a adapta și îmbunătăți sistemele de protecție socială europene, serviciile publice și mai general dimensiunea „securitate socială” a politicilor în scopul de a realiza coeziunea socială și pentru a promova egalitatea și solidaritatea economică între generații.

Cercetarea va analiza modul în care societățile și politicile vor deveni mai europene în sens larg, prin evoluția identităților, culturilor și valorilor, circulația ideilor și credințelor și combinația de principii și de practici în materie de reciprocitate, convergență și egalitate. Cercetarea va analiza modul în care populațiile vulnerabile pot participa pe deplin la societate și democrație, mai ales prin dobândirea diferitelor competențe și protecția drepturilor omului. Va fi astfel esențial să se analizeze modul în care sistemele politice răspund sau nu la astfel de evoluții ale societății și evoluează de asemenea la rândul lor. Cercetarea va trata, de asemenea, evoluția sistemelor cheie care reprezintă fundamentele legăturilor sociale, precum familia, locul de muncă, educația și ocuparea forței de muncă și care contribuie la combaterea sărăciei. Va lua în considerare importanța migrației și demografiei în evoluția viitoare a politicilor europene.

Având în vedere importanța socio-economică tot mai mare a incluziunii digitale, cercetarea și acțiunile de inovare pe scară largă vor favoriza adaptarea de soluții incluzive bazate pe TIC și dobândirea de competențe digitale care vor duce la autonomia cetățenilor și o forță de muncă competitivă. O atenție deosebită va fi acordată noilor inovații tehnologice care vor permite o îmbunătățire radicală a personalizării, ușurinței în utilizare și accesibilității, printr-o înțelegere mai bună a comportamentelor și valorilor cetățenilor, consumatorilor și utilizatorilor, inclusiv a persoanelor cu handicap. Pentru a realiza acest lucru, o abordare a cercetării și inovării favorabilă incluziunii începând de la concepție (*inclusion by design*) este necesară.

6.1.3. Consolidarea rolului Europei ca actor pe scena mondială

Specificitatea istorică, politică, socială și culturală a Europei se confruntă din ce în ce mai mult cu impactul schimbărilor globale. Pentru a dezvolta în continuare acțiunea sa externă în vecinătatea sa și mai departe, precum și rolul său de actor global, Europa trebuie să-și îmbunătățească capacitatea de a defini, prioritiza, explica, evalua și promova obiectivele politicilor sale cu alte regiuni și societăți ale lumii, în scopul promovării cooperării sau prevenirii sau rezolvării conflictelor. În acest sens, aceasta trebuie, de asemenea, să-și îmbunătățească capacitatea de a anticipa evoluția și efectele globalizării și de a răspunde la acestea. Acest lucru necesită o mai bună înțelegere a istoriei, culturii și sistemelor politicoeconomice din alte regiuni ale lumii, precum și rolul și influența actorilor transnaționali. În cele din urmă, Europa trebuie, de asemenea, să contribuie în mod eficient la guvernarea globală în domenii cheie precum comerțul, dezvoltarea, munca, cooperarea economică, drepturile omului, apărarea și securitatea.

Ea trebuie să dispună în acest sens de un potențial de a construi noi capacități, fie în ceea ce privește instrumentele, sistemele și instrumentele de analiză, fie în materie de diplomație în arena internațională informală și formală cu actorii guvernamentali și neguvernamentali.

6.1.4. Reducerea discrepanței în materie de cercetare și inovare în Europa

Există diferențe importante între regiunile Europei în domeniul cercetării și inovării, care trebuie să fie abordate. Măsurile vor avea ca scop stimularea excelenței și inovării și vor fi distincte, complementare și sinergice cu politici și acțiuni ale fondurilor politicii de coeziune. Acestea includ:

- punerea în legătură și în concurență a instituțiilor emergente, centrelor de excelență și regiunilor inovatoare în statele membre mai puțin dezvoltate cu omoloagele lor renumite la scară internațională din alte părți ale Europei. Acest lucru se va realiza în special prin formarea de echipe între instituții excelente de cercetare și regiuni mai puțin dezvoltate, înfrățiri, schimburi de personal, expertiză și asistență specializată și elaborarea de strategii comune pentru stabilirea centrelor de excelență care pot fi sprijinite de fondurile politicii de coeziune în regiuni mai puțin dezvoltate. Crearea de legături cu clusterelor de inovare și recunoașterea excelenței în regiunile mai puțin dezvoltate, inclusiv prin intermediul evaluărilor *inter pares* și acordarea de etichete de excelență pentru acele instituții care respectă standardele internaționale, vor fi examinate.

- Instituirea „catedrelor ERA” pentru a atrage cadre universitare renumite către instituții având un potențial clar pentru excelența în cercetare, pentru a ajuta aceste instituții să exploateze pe deplin acest potențial și astfel să creeze condiții de egalitate pentru cercetare și inovare în Spațiul european de cercetare. Aceasta va include sprijin instituțional pentru crearea unui mediu de cercetare competitiv și condițiile-cadru necesare pentru atragerea, reținerea precum și dezvoltarea unor cercetători talentați de prim rang în cadrul acestor instituții.

- Favorizarea accesului la rețele internaționale pentru cercetători și inovatori de excelență care nu sunt suficient de prezenți în rețelele europene și internaționale. Acesta va include sprijinul acordat prin intermediul COST și al punctelor de contact naționale.

- Sprijinirea elaborării și monitorizării de strategii de specializare inteligentă. Un mecanism de sprijin al politicilor va fi elaborat iar învățarea politicilor la nivel regional va fi facilitată prin evaluarea internațională efectuată de participanții la examinarea reciprocă și schimbul de bune practici.

6.2. Societăți inovatoare

Cota din ce în ce mai redusă a Uniunii în producția mondială de cunoștințe subliniază necesitatea de a maximiza impactul socio-economic și eficiența politicilor de cercetare și inovare și de a crește în mod considerabil coerența și sinergiile transnaționale ale politicilor. Inovarea va fi abordată în sens larg și va îngloba inovarea la scară largă și axată pe politici, utilizator și piață. Aceste activități vor încuraja realizarea și funcționarea Spațiului european de cercetare, în special a inițiativelor emblematice ale Strategiei Europa 2020 în favoarea unei Uniuni a inovării și Agendei digitale pentru Europa. Vor fi urmărite următoarele obiective specifice:

6.2.1. Consolidarea bazei justificative și a măsurilor de susținere pentru o Uniune a inovării și a Spațiului de cercetare european

Pentru a evalua și prioritiza investițiile și pentru a consolida o Uniune a inovării și Spațiul european de cercetare, analiza politicilor, sistemelor și actorilor cercetării și inovării din Europa și țările terțe, precum și elaborarea de indicatori, de date și de infrastructuri de informații vor fi

sprijinite. Activități orientate spre viitor și inițiativele pilot, analize economice, monitorizarea politicilor, învățarea reciprocă, instrumente și activități de coordonare și elaborarea de metodologii pentru evaluarea impactului și evaluări vor fi, de asemenea, necesare, și vor exploata punctul de vedere direct al părților interesate, întreprinderilor, autorităților publice și cetățenilor.

Pentru a asigura o piață unică pentru cercetare și inovare, vor fi puse în aplicare măsuri care să stimuleze comportamentul compatibil cu ERA. Activități de susținere a politicilor legate de calitatea formării, mobilității și dezvoltării carierei pentru cercetători vor fi sprijinite, inclusiv inițiativele de a oferi servicii pentru mobilitatea cercetătorilor, recrutare deschisă, drepturile cercetătorilor și legăturile cu comunitățile științifice mondiale. Aceste activități vor fi implementate în căutarea de sinergii și a unei coordonări strânse cu acțiunile Marie Curie în cadrul „Excelenței științifice”. Instituțiile care prezintă concepte inovatoare în vederea punerii rapide în aplicare a principiilor ERA, inclusiv Carta europeană pentru cercetători și Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor, vor fi sprijinite.

În ceea ce privește coordonarea politicilor, un mecanism de consiliere politică va fi instituit pentru ca autoritățile naționale să poată primi consiliere politică de la experți atunci când definesc programele naționale de reformă și strategiile de cercetare și inovare. Pentru a concretiza inițiativa „O Uniune a inovării”, există, de asemenea, necesitatea de a sprijini o inovare (privată și publică) orientată spre piață în vederea creșterii capacității de inovare a întreprinderilor și de a stimula competitivitatea europeană. Acest lucru va necesita îmbunătățirea condițiilor-cadru generale pentru inovare, precum și abordarea obstacolelor specifice care împiedică creșterea întreprinderilor inovative. Vor fi sprijinite mecanismele puternice de sprijinire a inovării (ca de exemplu îmbunătățirea gestionării clusterelor, parteneriate public-privat și cooperarea în rețea), serviciile de susținere a inovării puternic specializate (privind, de exemplu, gestionarea/exploatarea DPI, managementul inovației, rețele de organisme implicate în achiziții publice), precum și o analiză a politicilor publice în ceea ce privește inovarea. Problemele specifice ale IMM-urilor vor fi susținute în conformitate cu obiectivul specific „Inovare în IMM-uri”.

6.2.2. Explorarea noilor forme de inovare și creativitate, inclusiv inovarea și creativitatea socială

Inovarea socială generează bunuri, servicii, procese și modele noi care respectă nevoile societății și creează noi relații sociale. Este important să se înțeleagă modul în care inovarea și creativitatea socială pot duce la modificarea structurilor și politicilor existente și modul în care pot fi încurajate și consolidate. Baze de rețele on-line și platforme distribuite care pun în rețea cetățenii și care le permit să colaboreze și să creeze împreună soluții bazate pe o bază extinsă de informare cu privire la contextul social, politic și de mediu poate fi un instrument puternic pentru a sprijini obiectivele Strategiei Europa 2020.

Sprijin va fi acordat, de asemenea, în favoarea cooperării în rețele și experimentării utilizării TIC pentru îmbunătățirea proceselor de învățare, precum și rețelelor de inovatori sociali și antreprenori sociali. Va fi esențial să se promoveze inovarea în vederea consolidării serviciilor publice eficiente, deschise și centrate pe cetățean (e-guvernarea). Pentru aceasta va fi nevoie de o cercetare multidisciplinară privind noile tehnologii și inovări pe scară largă, în special în materie de protecție a vieții private în mediul digital, interoperabilitate, identificare electronică a identității, date deschise, interfețe pentru utilizator dinamice, de configurare și integrare a serviciilor publice centrate pe cetățean și inovare axată pe utilizatori, inclusiv în domeniul științelor sociale și umaniste. De asemenea, aceste acțiuni se vor adresa dinamicii rețelelor

sociale precum și externalizării în masă (*crowd-sourcing*) și externalizării de idei (*smartsourcing*) pentru coproducția de soluții care abordează probleme sociale, pe baza seturilor de date deschise. Acestea vor contribui la o mai bună gestionare a proceselor decizionale complexe, în special, prelucrarea și analiza unor cantități imense de date pentru modelizarea politicilor în colaborare, simularea proceselor decizionale, tehnicile de vizualizare, modelizarea sistemelor participative, precum și la o analiză a evoluției raporturilor dintre cetățeni și sectorul public.

6.2.3. Asigurarea participării societății la cercetare și inovare

A permite tuturor actorilor societății să interacționeze în ciclul inovării crește calitatea, relevanța, acceptabilitatea și durabilitatea rezultatelor inovării prin integrarea intereselor și valorilor societății. Este nevoie de dezvoltarea unor competențe, cunoștințe și capacități specifice, atât la nivel individual și organizațional, cât și la nivel național și transnațional. O societate având o cultură științifică, responsabilă și creativă va fi favorizată prin promovarea și cercetarea privind metode adecvate de educație științifică. Egalitatea de șanse între bărbați și femei va fi promovată în special prin favorizarea schimbărilor apărute în organizarea instituțiilor de cercetare și în conținutul și proiectarea de activități de cercetare. Pentru a îmbunătăți circulația cunoștințelor în cadrul comunității științifice și a publicului larg, accesibilitatea și utilizarea rezultatelor cercetării finanțate din fonduri publice vor fi dezvoltate în continuare. Un cadru etic pentru cercetare și inovare, bazat pe principiile etice fundamentale, inclusiv cele care se reflectă în Carta drepturilor fundamentale și în toată legislația relevantă și convențiile aplicabile Uniunii, va fi promovat în coordonare cu organizațiile internaționale competente.

6.2.4. Promovarea unei cooperări coerente și eficiente cu țările terțe

Activități orizontale vor garanta dezvoltarea strategică a cooperării internaționale în ansamblul programului Orizont 2020 și vor răspunde obiectivelor strategice transversale. Activități care vizează să sprijine dialogul bilateral, multilateral și biregional privind politicile de cercetare și inovare cu țările terțe, alte regiuni, foruri și organizații internaționale vor facilita schimburile politice, învățarea reciprocă și stabilirea priorităților, vor promova accesul reciproc la programe și vor monitoriza impactul cooperării. Crearea de rețele și activitățile de înfrățire vor facilita crearea de parteneriate optime între actori din domeniul cercetării și inovării de ambele părți și vor îmbunătăți competențele și capacitatea de cooperare în țările terțe mai puțin avansate.

Activitățile vor promova coordonarea politicilor și programelor Uniunii și ale statelor membre în materie de cooperare, precum și acțiunile comune întreprinse de state membre și țări asociate cu țări terțe în vederea creșterii impactului lor global. În sfârșit, „prezența” Europei în țările terțe pe planul cercetării și inovării va fi consolidată și întărită, în special prin promovarea creării de „case europene ale științei și inovării”, prestarea de servicii către organizații europene care își extind activitățile în țări terțe și accesul organizațiilor și cercetătorilor din alte state membre și țări asociate la centrele de cercetare instituite în comun cu țările terțe.

6.3. Societăți sigure

Uniunea Europeană, cetățenii și partenerii săi internaționali se confruntă cu o serie de amenințări la adresa securității, cum ar fi criminalitatea, terorismul și situațiile de urgență de mari dimensiuni cauzate de catastrofe naturale sau provocate de om. Aceste amenințări pot traversa frontierele și pot viza atât obiective fizice cât și spațiul cibernetic. Atacurile împotriva site-urilor internet ale autorităților publice și entităților private, de exemplu, nu numai că subminează încrederea cetățenilor dar pot afecta în mod serios sectoare esențiale cum ar fi energia, transportul, sănătatea, finanțele sau telecomunicațiile.

Pentru a anticipa, preveni și gestiona aceste amenințări, este necesar să se dezvolte și să se aplice tehnologiile inovatoare, soluțiile, instrumentele de previzionare și cunoștințele inovatoare, să se stimuleze cooperarea între furnizori și utilizatori, să se găsească soluții în materie de securitate civilă, să se amelioreze competitivitatea securității, a TIC și a sectorului serviciilor europene și să se prevină și să se combată atingerile aduse vieții private și încălcarea drepturilor omului pe internet.

Coordonarea și îmbunătățirea cercetării în materie de securitate va reprezenta astfel un element esențial și va contribui la trecerea în revistă a eforturilor de cercetare actuale, inclusiv previziuni, și va îmbunătăți condițiile juridice relevante și procedurile de coordonare, inclusiv activitățile prenormative. Activitățile vor urmări o abordare orientată spre îndeplinirea obiectivelor misiunilor și vor integra aspectele sociale relevante. Acestea vor sprijini politicile Uniunii pentru securitatea internă și externă, politica de apărare, precum și noile dispoziții relevante ale Tratatului de la Lisabona, și vor veghea la securitatea cibernetică, precum și la încrederea și respectul vieții private, într-o piață unică digitală. Următoarele obiective specifice vor fi urmărite:

6.3.1. Lupta împotriva criminalității și terorismului

Ambiția constă atât în evitarea atacurilor cât și în atenuarea consecințelor potențiale ale acestora. Acest lucru necesită tehnologii și capacități noi (inclusiv în combaterea criminalității informatice și a terorismului informatic) pentru a asigura securitatea în domeniul sănătății, hranei, apei și mediului, care sunt esențiale pentru buna funcționare a societății și economiei.

Noile tehnologii și capacități specializate vor contribui la protejarea infrastructurilor, sistemelor și serviciilor critice (inclusiv comunicații, transport, sănătate, alimente, apă, energie, a lanțurilor logistice și de aprovizionare și mediu). Aceasta va include analizarea infrastructurilor și serviciilor critice în rețea ale sectoarelor publice și private și protejarea acestora împotriva oricărui tip de amenințări.

6.3.2. Consolidarea securității prin gestionarea frontierelor

Tehnologiile și capacitățile sunt, de asemenea, necesare pentru a consolida sistemele, echipamentele, instrumentele, procesele și metodele de identificare rapidă pentru a îmbunătăți securitatea frontierelor, inclusiv aspectele legate de control și de supraveghere, exploatând în același timp întregul potențial al EUROSUR. Acestea vor fi dezvoltate și testate având în vedere eficacitatea acestora, respectarea principiilor juridice și etice și a proporționalității, acceptabilitatea socială și respectarea drepturilor fundamentale. Cercetarea va sprijini, de asemenea, îmbunătățirea gestionării europene integrate a frontierelor, inclusiv prin cooperare sporită cu țările candidate, potențial candidate și țările din cadrul politicii europene de vecinătate.

6.3.3. Asigurarea securității cibernetice

Securitatea cibernetică este o condiție prealabilă care trebuie îndeplinită pentru ca persoanele, întreprinderile și serviciile publice să poată beneficia de oportunitățile oferite de internet. Aceasta implică securizarea sistemelor, rețelelor, dispozitivelor de acces, și software și servicii, inclusiv informatica dematerializată („cloud computing”), luând în același timp în considerare interoperabilitatea tehnologiilor multiple.

Cercetarea va preveni, detecta și gestiona în timp real atacurile cibernetice în diverse domenii și pe teritorii diferite și va proteja infrastructurile critice pentru TIC. Societatea digitală este în plină dezvoltare și evoluează constant: noi utilizări și abuzuri pe internet, noi modalități de interacțiune socială, noi servicii mobile și bazate pe localizare și apariția internetului obiectelor. În acest sens este nevoie de un nou tip de cercetare al cărui motor ar trebui să fie aplicațiile, utilizările și tendințele societale emergente. Vor fi întreprinse inițiative de cercetare dinamică, inclusiv inițiativele proactive de C&D pentru a reacționa rapid la noile evoluții de actualitate în materie de încredere și securitate.

6.3.4. Creșterea rezilienței Europei la criză și dezastre

În acest sens, trebuie dezvoltate tehnologii și capacități specializate pentru a sprijini diferite tipuri de operațiuni de gestionare a urgențelor (precum protecția civilă și combaterea incendiilor și poluarea marină, ajutor umanitar, protecția civilă, prevenirea conflictelor, dezvoltarea informaticii medicale și a misiunilor de salvare a infrastructurilor și de stabilizare post-criză), precum și controlul aplicării legilor. Cercetarea trebuie să acopere întreg lanțul de gestionare a crizelor și rezistența societății și să susțină o gestionare la nivel european a capacității de reacție în caz de urgență.

Activități care acoperă toate domeniile de acțiune vor aborda, de asemenea, integrarea și interoperabilitatea sistemelor și serviciilor, inclusiv aspecte precum comunicarea, arhitectura distribuită și factorul uman. Acest lucru necesită integrarea capacităților civile și militare în misiuni, de la protecția civilă și asistența umanitară până la gestionarea frontierelor sau menținerea păcii. Acestea vor include progres tehnologic în domeniul sensibil al tehnologiilor cu dublă utilizare, pentru garantarea interoperabilității între forțele militare și de protecție civilă și între forțele de protecție civilă la nivel mondial, precum și pentru a asigura fiabilitatea, luarea în considerare a aspectelor organizaționale, juridice și etice, aspectele comerciale, protecția confidențialității și integritatea informațiilor și trasabilitatea tuturor tranzacțiilor și operațiilor.

6.3.5. Asigurarea libertății și a vieții private pe internet și consolidarea dimensiunii societale a securității

Garantarea dreptului omului la respectarea vieții private în societatea digitală va necesita dezvoltarea cadrelor și tehnologiilor de protecție integrată a vieții private din momentul proiectării, de la stadiul de concepere a produselor și serviciilor. Vor fi elaborate tehnologii care să permită utilizatorilor să își controleze datele cu caracter personal, precum și utilizarea acestora de către terți; precum și instrumente care vor permite detectarea și blocarea conținuturilor ilegale și violarea datelor și protejarea drepturilor omului online, prevenind limitarea comportamentelor cetățenilor în mod individual sau în grupuri de activități ilegale de căutare și de stabilire a profilului.

Orice nouă soluție sau tehnologie nouă în materie de securitate trebuie să fie acceptabilă pentru societate, să respecte legislația Uniunii și dreptul internațional, să fie eficace și proporțională în identificarea și abordarea amenințărilor la adresa securității. Este așadar esențial să se înțeleagă mai bine dimensiunile socio-economice, culturale și antropologice ale securității, cauzele insecurității, rolul mass-media și al comunicării și percepțiile cetățenilor. Aspectele etice și protecția valorilor umane și a drepturilor fundamentale ale omului vor fi abordate.

6.3.6. Aspecte specifice privind punerea în aplicare

Întrucât cercetarea va fi axată pe securitatea civilă, o coordonare cu activitățile Agenției Europene de Apărare (AEA) va fi urmărită în mod activ în scopul de a consolida cooperarea cu AEA, în special prin intermediul cadrului european de cooperare, ținând cont că existența

domeniilor sau tehnologiilor cu dublă utilizare sunt relevante atât pentru aplicațiile civile, cât și militare. Mecanismele de cooperare cu agențiile competente ale Uniunii, cum ar fi de exemplu, FRONTEX, EMSA și Europol, va fi, de asemenea, consolidată în continuare, pentru a îmbunătăți coordonarea programelor și politicilor Uniunii în domeniul securității interne și externe, și a altor inițiative ale Uniunii.

Ținând cont de natura particulară a securității, se vor pune în aplicare dispoziții specifice în materie de programare și guvernare, în special cu comitetul menționat la articolul 9 din prezenta decizie. Informațiile clasificate și alte informații sensibile legate de securitate vor fi protejate și cerințe speciale și criterii pentru cooperarea internațională pot fi precizate în programele de lucru. Se va ține cont de asemenea de acest aspect în dispozițiile referitoare la programare și guvernare pentru societăți sigure (inclusiv aspectele de comitologie).